

beretningernes Udgivelse forespurgt, om det var Meningen at udgive dem uforandrede og komplette, saaledes som de indkom, eller om de skulde undergives en vis Bearbejdelse. Jeg skal dertil svare, at det er Meningen — ligesom det for Resten hidtil er sket —, at man i Ministeriet vil underkaste dem, jeg tør ikke sige en Bearbejdelse, men et vist Gennemsyn, saaledes at man for det første udelader, hvad der maa anses for ganske overflødig, navnlig fordi det vedrører Forhold, som kun have ganske forbigaaende Interesse, og derfor ikke have nogen Betydning, naar man senere udgiver Beretningerne, og dernæst retter mulige Fejl eller Uklarheder, som maatte være indløbne. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe) har deraf taget Anledning til at udtale en Tvivl om, hvorvidt der findes nogen i Ministeriet, der kan besøge dette Arbejde, og syntes at grunde denne Tvivl paa, at det er fine Folk, der sidde i Ministeriet. Det ærede Medlem tilføjede i denne Forbindelse, at han finder det mindre rigtigt, at de privilegerede Stænder, som han kaldte dem, fortrinsvis have Adgang til visse sociale Stillinger. Jeg skal hertil bemærke, at saa godt som alle de Embedsmænd, der ere ansatte i Udenrigsministeriet, i alt Fald i de højere Stillinger, ere ansatte før min Tid, men der er ingen, som er ansat i Kraft af noget Privilegium eller i Kraft af nogen social Stilling, altsaa i Kraft af deres personlige Finhed, men de have allesammen store Embedseksaminer. Dertil kommer, at der i Udenrigsministeriet fordres meget udstrakte Sprogkundskaber, som det ikke er Hvermands Sag at præstere. Jeg vilde finde det at være Demokratisme stillet paa Hovedet, eller rettere at være Aristokratisme, om man skulde fjerne Folk, som vare dygtige, fordi de tilhørte en højere Samfundsklasse, og det vil jeg da heller ikke gøre. Men det glæder mig at kunne gribe denne Lejlighed til at udtale, at saa godt som alle de Embedsmænd, jeg har under mig i Udenrigsministeriet, udmærke sig ikke blot ved Intelligens, men tillige ved stor Kærlighed til og Iver for deres Arbejde, og jeg tør tilføje, at jeg tvivler paa, at der er noget som helst offentligt Kontor, hvor enhver, det være sig høj eller lav, mødes med en lignende Høflighed, og jeg tvivler paa, at der er noget Sted, hvor alle og enhver og især Smaafolk, møde en saadan Interesse for deres Sager, en saadan Iver for at tage sig af dem, som i Udenrigsministeriet. Hvis jeg vilde, kunde jeg paakalde

Vidnesbyrd fra forskellige Medlemmer i denne Sal, som have haft nogen Lejlighed til at forvise sig om Rigtigheden af, hvad jeg her siger. Jeg tør endogsaa gaa saa vidt, at jeg, hvis jeg vilde, turde paakalde Vidnesbyrd fra de Herrer Socialdemokraters Side om, at de ikke have henvendt sig forgæves til Udenrigsministeriet om Hjælp med Raad eller Daad.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds henstillede ligeledes til Udenrigsministeriet at tage under Overvejelse at lede den danske Udvandring. Han tog Anledning dertil af nogle Forhandlinger, nogle Samtaler, han havde haft med visse Myndigheder i Vest-Australien. Jeg skal nu hertil først bemærke, at det ikke forekommer mig ønskeligt paa nogen Maade at begunstige eller opfordre Landbostanden til Udvandring. Vi kunne saa sikkert i Landbostanden trænge til alle de duelige Kræfter, vi have, og jeg vilde finde det ganske urigtigt, om man fra Regeringens Side paa nogen Maade vilde komme ind paa at tilskynde Medlemmer af Landbostanden til at udvandre, saa meget mere, som Erfaringen viser, at det ofte er dem, der have den stærkeste Drift i sig og tillige have nogen Kapital, som føle sig tilskyndede til at udvandre og føle Ønske opstaa i sig om at søge en videre Mark for deres Virksomhed, end de mene at kunne finde i vort Fædreland. Men man kan sige dertil, at et er at opmuntre, et andet er, at der, da der faktisk ofte i Landbostanden findes Mennesker, som ønske at udvandre, kunde være Spørgsmaal om fra Udenrigsministeriets eller Regeringens Side at tage sig for at organisere en saadan Udvandring. Jeg maa dertil sige, at et saadant Ansvar vilde Regeringen ikke kunne paatage sig, og jeg mener, at det vilde være urigtigt, om den gjorde det. Jeg taler ikke her ud fra teoretiske Betragtninger af Forholdene, men ud fra en for adskillige Folk i Landet temmelig dyrekøbt Erfaring for, hvad det vil sige. Jeg tænker ikke paa, at der kan være Regeringer, som fremkomme med bedrageriske Løfter — det er klart, at hvis saadant finder Sted, ere de Folk, der stole derpaa, gaaede lige lukt i Ulykken, men jeg har haft Lejlighed til at se, at selv om den fremmede Regering kommer med Løfter, som til Punkt og Prikke opfyldes, er det til liden Baade for dem, der i Tillid til disse Løfter udvandre, da der nemlig til disse Løfter altid er knyttet visse Betingelser. Erfaringen viser, at intet er uheldigere for Udvandrerne, end at